

Број: 05-05-1- 1555-2/11
Сарајево, 16. мај 2011. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 16.05.2011			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-05-2-		379	1/1

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Европске комисије о прекограничном програму Хрватска-Босна и Херцеговина у оквиру IPA компоненте прекогранична сарадња за 2009. годину . Споразум је потписао г. Драган Вранкић, министар финансија и трезора БиХ, 10. децембра 2010. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

BOEHRMANN & CO. LTD.

100, Market Street, Singapore.

NO.	DATE

MFA – BA - MPP

Broj: 08/1-42-730-1/11
Sarajevo, 06.05.2011. godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 13.05. 2011.			
Drugi/ostali poslovi	Ministarski poslovi	Drugi poslovi	Upravljanje
05	05-1	1555	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

SARAJEVO

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije o prekograničnom programu Hrvatska – Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranična saradnja za 2009. godinu; - dostavlja se -

U prilogu akta dostavljamo Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije o prekograničnom programu Hrvatska – Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranična saradnja za 2009. godinu, koji je potpisan 10. decembra 2010. godine u Sarajevu na engleskom jeziku.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na svojoj 72. sjednici, održanoj 20. maja 2010. godine, prihvatilo predmetni Sporazum i za potpisivanje ovlastilo Dragana Vrankića, ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na svojoj 149. sjednici, održanoj 27. aprila 2011. godine, utvrdilo je Prijedlog odluke o ratifikaciji navedenog Ugovora.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama člana 17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00), provede postupak ratifikacije Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije o prekograničnom programu Hrvatska – Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranična saradnja za 2009. godinu .

Pozivajući se na član 39. stav 8. Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima BiH (Sl. glasnik BiH br. 103/09), kojim kreditni sporazumi imaju prioritet u postupku ratifikacije, molimo za hitnost radi što skorije efektivnosti Ugovora.

Stjepan Alkalaj
MINISTAR

SPORAZUM O FINANSIRANJU

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

EVROPSKE KOMISIJE

**O PREKOGRANIČNOM PROGRAMU HRVATSKA -
BOSNA I HERCEGOVINA**

**U OKVIRU IPA KOMPONENTE PREKOGRANIČNA
SARADNJA**

ZA 2009. GODINU

Datum

(Centralizirano upravljanje)

SADRŽAJ

Preambula

1. Program
2. Implementacija programa
3. Odgovorne strukture i organi vlasti
4. Finansiranje
5. Krajnji rok za ugovaranje
6. Krajnji rok za izvršenje ugovora
7. Krajnji rok za isplatu
8. Odnos prema prihodima
9. Odobranje rashoda
10. Čuvanje dokumenata
11. Mapa puta za decentralizaciju bez ex-ante kontrola
12. Tumačenje
13. Djelimična nevalidnost i slučajni propusti
14. Revizija i izmjene i dopune
15. Prekid sporazuma
16. Usaglašavanje razlika
17. Saopštenja
18. Broj originala
19. Aneksi
20. Stupanje na snagu

Aneks A Prekogranični program Hrvatska - Bosna i Hercegovina u okviru IPA
komponente Prekogranična saradnja za 2009. godinu

Aneks B Nacrt sporazuma između Evropske komisije i Bosne i Hercegovine od
20. februara 2008. godine

Aneks C Izvještavanje

SPORAZUM O FINANSIRANJU

BOSNA I HERCEGOVINA

i

EVROPSKA KOMISIJA

koje se u daljem tekstu pominju pod zajedničkim nazivom „Stranke“, ili pojedinačno kao „zemlja korisnik“ u slučaju Bosne i Hercegovine, ili „Komisija“, u slučaju Evropske komisije.

Budući da je:

- (a) 01. avgusta 2006. godine, Vijeće Evropske unije usvojilo Regulativu (EK) br. 1085/2006, uspostavljajući Instrument za pretpristupnu pomoć (u daljem tekstu: „IPA Okvirna regulativa“). Stupivši na snagu 01. januara 2007. godine, ovaj instrument predstavlja jedinu zakonsku osnovu za obezbjeđivanje finansijske pomoći aktuelnim zemljama kandidatima (Hrvatska, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija i Turska) i potencijalnim zemljama kandidatima (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija, uključujući Kosovo na osnovu Odluke Vijeća za sigurnost pri Ujedinjenim nacijama 1244) u njihovim naporima da sprovedu političke, ekonomske i institucionalne reforme u cilju postizanja eventualnog članstva u Evropskoj uniji.
- (b) 12. juna 2007. godine, Komisija je usvojila Regulativu (EK) br. 718/2007, sprovodeći IPA Okvirnu regulativu, u kojoj je dat detaljan opis primjenjivog menadžmenta i kontrolnih resursa (u daljem tekstu: „IPA Pravilo implementacije“).
- (c) Pomoć Evropske unije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć ima za cilj da podrži zemlje korisnice u njihovim naporima da ojačaju demokratske institucije i primjenu zakona, da sprovedu reformu javne administracije, da izvrše ekonomske reforme, da poštuju ljudska prava kao i prava manjina, da promoviraju jednakost polova, da podrže razvoj civilnog društva i unaprijede regionalnu saradnju, kao i pomirenje i obnovu, te doprinesu održivom razvoju i smanjenju stope siromaštva.

Za potencijalne zemlje kandidate, pomoć Evropske unije bi, također, mogla uključivati izvjesno poravnanje sa *acquis commnautaire*, kao i podršku investicionim projektima, koji za cilj imaju prevashodno izgradnju rukovodstvenih kapaciteta u domenu regionalnih i ljudskih resursa i ruralnog razvoja.

(d) 20. februara 2008. godine, Stranke su zaključile Okvirni sporazum, u kome se navode opća pravila saradnje i implementacije pomoći Evropske unije u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć.

(e) „Prekogranični program Hrvatska - Bosna i Hercegovina“ za period 2007-2013, usvojen je Odlukom C(2007)5934, 10. decembra 2007. godine.

(f) 12. oktobra 2009. godine, Komisija je usvojila „Prekogranični program Hrvatska - Bosna i Hercegovina“ za 2009. godinu (u daljem tekstu: „program“). Dio programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu bit će implementiran od strane Komisije na centraliziranoj osnovi.

(g) U cilju implementacije ovog programa neophodno je da Stranke zakluče Sporazum o finansiranju kako bi se utvrdili uvjeti za dodjelu pomoći Evropske unije, pravila i procedure u vezi sa isplatom date pomoći, te uvjeti pod kojima će data pomoć biti implementirana,

SLOŽILE SU SE U SLJEDEĆEM:

1 PROGRAM

Komisija će posredstvom granta učestvovati u finansiranju sljedećeg programa, kako se navodi u Aneksu A ovog Sporazuma:

Broj programa: Bosna i Hercegovina: 2009/21 -166 (CRIS)

Naziv: Prekogranični program Hrvatska - Bosna i Hercegovina u okviru IPA
komponente Prekogranična saradnja za 2009. godinu

2 IMPLEMENTACIJA PROGRAMA

- (1) Dio ovog programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu bit će implementiran od strane Komisije na centraliziranoj osnovi, u smislu promjene Člana 53a Regulative Vijeća (EC Euratom) br. 1605/2002 na Finansijsku regulativu, koje se primjenjuje na opći budžet Evropskih zajednica (u daljem tekstu: „Finansijska regulativa“).
- (2) Program će biti implementiran u skladu sa odredbama Okvirnog sporazuma o pravilima saradnje u vezi sa finansijskom podrškom EU Bosni i Hercegovini i implementacijom pomoći u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), koji je zaključen između Stranaka 20. februara 2008. godine (u daljem tekstu: „Okvirni sporazum“), kako je navedeno u Aneksu B ovog Sporazuma.

3 ODGOVORNE STRUKTURE I ORGANI VLASTI

- (1) Korisnik će, u skladu sa Okvirnim sporazumom, imenovati nacionalnog IPA koordinatora, koji će kao predstavnik zemlje korisnice ostvarivati direktnu saradnju sa Komisijom. On/Ona će biti zadužen za održavanje kontakta između Komisije i zemlje korisnice, kako u pogledu općeg pristupnog procesa, tako i u pogledu pretpristupne pomoći EU u okviru IPA.
- (2) Nacionalni IPA koordinator će, također, biti odgovoran za koordinaciju učešća zemlje korisnice u relevantnom Prekograničnom programu, kao i transnacionalnim, međuregionalnim ili pomorskim programima u okviru drugih instrumenata Evropske unije.
- (3) Zemlja korisnica će uspostaviti operativnu strukturu za dio programa koji se tiče njene teritorije. Njen način funkcioniranja i odgovornosti definirane su u sklopu Prekograničnog programa, izuzimajući raspisivanje tendera, ugovaranje i plaćanje, što spada u nadležnost Komisije.
- (4) Pri implementaciji ovog programa, operativna struktura će blisko saradivati sa operativnom strukturom/ama u Hrvatskoj.
- (5) Operativne strukture zemalja učesnica će osnovati zajednički Tehnički sekretarijat za pomoć operativnim strukturama pri obavljanju njihovih zaduženja, kao i zajednički Nadzorni komitet, kako se navodi u Članu 142 IPA Pravila implementacije.

Zajednički Tehnički sekretarijat može imati svoju ispostavu u svakoj od zemalja učesnica.

4 FINANSIRANJE

Finansiranje implementacije ovog Sporazuma obuhvata sljedeće:

(a) Utvrđeni doprinos Evropske zajednice za 2009. godinu iznosi maksimalnih 1.000.000 EURA (jedan milion eura) za dio programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu, kako je obrazloženo u Dodatku A1 Aneksa A ovog Sporazuma. Međutim, isplata doprinosa Evropske unije od strane Komisije bit će obavljena u granicama raspoloživih sredstava.

(b) Troškove struktura i organa postavljenih od strane zemlje korisnice u svrhu implementacije ovog programa snosit će zemlja korisnica, sa izuzetkom troškova navedenih u Članu 94(1)(f) IPA Pravila implementacije, kako je obrazloženo u okviru Aneksa A ovog Sporazuma.

5 KRAJNJI ROK ZA UGOVARANJE

- (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi o implementaciji ovog Sporazuma bit će zaključeni najkasnije dvije godine od dana zaključenja ovog Sporazuma.
- (2) U opravdanim slučajevima, dati rok bi mogao biti produžen prije konačnog datuma na maksimalno tri godine od dana zaključenja ovog Sporazuma.
- (3) Bit će otkazana isplata novčanih sredstava za koje nije potpisan nikakav sporazum prije krajnjeg roka za ugovaranje.

6 KRAJNJI ROK ZA IZVRŠENJE UGOVORA

- (1) Ugovori moraju biti izvršeni u roku od maksimalno dvije godine od dana zaključenja ugovora.
- (2) Krajnji rok za izvršenje ugovora može biti produžen prije krajnjeg datuma samo u opravdanim slučajevima.

7 KRAJNJI ROK ZA ISPLATU

- (1) Sredstva moraju biti isplaćena najkasnije godinu dana nakon konačnog datuma za izvršenje ugovora.
- (2) Rok za isplatu sredstava može biti produžen prije krajnjeg datuma samo u opravdanim slučajevima.

8 ODNOS PREMA PRIHODIMA

(1) IPA prihodi uključuju prihode stečene tokom poslovanja u periodu sufinansiranja, od prodaje, iznajmljivanja, naplate uslužnih djelatnosti/provizija ili drugih ekvivalentnih prihoda, uz izuzetak:

(a) prihoda ostvarenih putem ekonomskog sufinansiranja u okviru ulaganja u firme;

(b) prihoda ostvarenih u okviru finansijskog inženjeringa, uključujući poduzetnički kapital i konsolidacioni zajam, rezervne fondove, zajam;

(c) doprinose (gdje je to primjenjivo) za sufinansiranje poslovanja iz privatnog sektora, što će biti prikazano zajedno sa javnim doprinosima u finansijskom pregledu programa.

(2) Prihodi definisani u paragrafu 1 predstavljaju prihod koji će biti odbijen od iznosa odobrenih rashoda za određenu aktivnost. Dati prihodi će, najkasnije po završetku programa, biti u potpunosti ili proporcionalno odbijeni od materijalnih troškova poslovanja, u zavisnosti od toga da li su u potpunosti ili samo djelimično nastali kao rezultat sufinansiranja.

9 ODOBRAVANJE RASHODA

(1) Rashodi u okviru Aneksa A ovog programa bit će pokriveni doprinosom Evropske unije ukoliko su nastali po potpisivanju Sporazuma.

(2) Za sljedeće rashode neće biti odobren doprinos Evropske unije u okviru Aneksa A ovog programa :

(a) porezi, uključujući PDV;

(b) carinske dažbine i uvozne carine, ili neke druge obaveze;

(c) kupovina, iznajmljivanje ili lizing zemljišta ili postojećih objekata;

(d) novčane kazne i troškovi parničenja;

(e) troškovi poslovanja;

(f) polovna oprema;

(g) bankarski troškovi, troškovi garancije i slični troškovi;

(h) troškovi konverzije, troškovi i kursni gubici u vezi sa bilo kojim od posebnih obračuna eura, kao i drugi čisto finansijski troškovi;

(i) doprinosi u naturi;

- (j) kamata na dugovanje;
- (3) Na osnovu umanjenja iz pasusa 2, bit će odobreni sljedeći rashodi:
- (a) Porezi na dodanu vrijednost, ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:
    - (i) nije moguć njihov povrat nikakvim sredstvima,
    - (ii) utvrđeno je da ih snosi krajnji korisnik, i
    - (iii) jasno su definirani u prijedlogu projekta.
  - (b) troškovi transnacionalnih finansijskih transakcija;
  - (c) tamo gdje implementacija operacije zahtijeva otvaranje posebnog računa, troškovi banke za otvaranje i vođenje računa;
  - (d) troškovi pravnih konsultacija, notarski troškovi, troškovi tehničkih i finansijskih eksperata, troškovi računovodstvenih usluga ili troškovi finansijske revizije, ukoliko su direktno vezani za sufinansiranu operaciju i ukoliko su neophodni za njenu pripremu i implementaciju;
  - (e) troškovi garancije koju daje banka ili druga finansijska institucija, ukoliko nacionalno zakonodavstvo ili zakonodavstvo zahtijeva garanciju;
  - (f) režijski troškovi, pod uvjetom da su zasnovani na realnim troškovima u okviru implementacije date operacije. Paušalne stope zasnovane na prosječnim troškovima ne smiju prelaziti 25% direktnih troškova operacije koja može da utječe na nivo režijskih troškova. Obračun će biti propisno dokumentiran i bit će predmet periodičnih revizija;
  - (g) kupovina zemljišta u iznosu od 10% od ukupnog iznosa odobrenih troškova predviđenih za datu operaciju.
- (4) Pored tehničke podrške za međudržavni program iz Člana 94 IPA Pravila implementacije, bit će odobreni sljedeći troškovi pokriveni od strane javnih organa koji učestvuju u pripremi i implementaciji operacije:
- (a) troškovi profesionalnih usluga javnih organa (što ne uključuje krajnjeg korisnika) koji učestvuju u pripremi i implementaciji neke operacije;
  - (b) troškovi usluga u vezi sa pripremom i implementacijom operacije koju provodi javni organ koji je ujedno i krajnji korisnik i koji sprovodi operaciju na sopstveni račun bez obaveze prema nekom drugom spoljnjem pružaocu usluga, ukoliko oni predstavljaju dodatne troškove i ukoliko su u vezi sa direktnim troškovima sufinansirane operacije.

Ovlašteni javni organ će krajnjem korisniku napraviti fakturu troškova iz tačke (a) ovog pasusa ili će potvrditi date troškove na osnovu dokumenata ekvivalentne potvrđene vrijednosti, na osnovu kojih se može izvršiti identifikacija stvarnih troškova plaćenih od strane javnog organa zaduženog za sprovođenje date operacije.

Troškovi navedeni u okviru tačke (b) ovog pasusa moraju biti potvrđeni posredstvom dokumenata na osnovu kojih se može izvršiti identifikacija stvarnih troškova plaćenih od strane javnog organa zaduženog za sprovođenje date operacije.

- (5) Bez povrede odredbi iz pasusa 1, 2, 3 i 4, dalja pravila za odobravanje rashoda mogu biti ustanovljena u okviru Prekograničnog programa u Aneksu A ovog Sporazuma.

10 ČUVANJE DOKUMENATA

- (1) Svi dokumenti koji su u vezi sa programom iz Aneksa A bit će čuvani najmanje pet godina od dana isplate grantova Evropskog parlamenta za budžetsku godinu na koju se odnosi dokument.
- (2) U slučaju da program iz Aneksa A ne bude u potpunosti završen do isteka roka navedenog u pasusu 1, dokumenti koji se odnose na njega će biti čuvani do kraja godine koja slijedi nakon godine u toku koje bude završen program iz Aneksa A.

11 MAPA PUTA ZA DECENTRALIZACIJU BEZ EX-ANTE KONTROLA

- (1) Zemlja korisnica će utvrditi detaljnu mapu puta sa indikativnim standardima i vremenskim okvirima prema kojima će Komisija ostvariti decentralizaciju sa *ex ante* kontrolama. Pored toga, zemlja korisnica će utvrditi indikativnu mapu puta u cilju postizanja decentralizacije bez *ex ante* kontrola od strane Komisije.
- (2) Komisija će vršiti nadzor nad implementacijom mapa puteva pomenutih u pasusu 1, te će napraviti procjenu rezultata postignutih od strane date zemlje korisnice, naročito u vezi sa dodjelom pomoći. Mapa puta za ostvarenje decentralizacije bez *ex ante* kontrola može se odnositi na postepeno eliminiranje različitih vrsta *ex-ante* kontrole.
- (3) Zemlja korisnica će Komisiji redovno dostavljati informacije o napredovanju implementacije date mape puta.

12 TUMAČENJE

- (1) U zavisnosti od suprotnih odredbi u okviru ovog Sporazuma, termini koji su korišteni u datom Sporazumu će nositi isto značenje koje im je pripisano IPA Okvirno regulativom i IPA Pravilom implementacije.

- (2) U zavisnosti od suprotnih odredbi u okviru ovog Sporazuma, reference u vezi sa datim Sporazumom su reference na Sporazum, u okviru koga se, s vremena na vrijeme, vrše izmjene, dopune i zamjene.
- (3) Sve reference na Vijeće ili Pravila Komisije se prave na naznačenu verziju pravila. Izmjene datih pravila će po zahtjevu biti primijenjene u okviru ovog Sporazuma posredstvom izmjena i dopuna.
- (4) Naslovi u ovom Sporazumu nemaju zakonsku važnost i ne utječu na njegovo tumačenje.

13 DJELIMIČNA NEVALIDNOST I SLUČAJNI PROPUSTI

- (1) Ukoliko neka odredba ovog Sporazuma postane nevalidna ili ukoliko ovaj Sporazum sadrži slučajne propuste, to neće utjecati na validnost drugih odredbi ovog Sporazuma. Stranke će svaku nevalidnu odredbu zamijeniti validnom odredbom koja je bliska svrsi i namjeni nevalidne odredbe.
- (2) Stranke će popuniti svaki slučajni propust odredbom koja najbolje odgovara svrsi i namjeni ovog Sporazuma, u skladu sa IPA Okvirnom regulativom i IPA Pravilom implementacije.

14 REVIZIJA I IZMJENE I DOPUNE

- (1) Implementacija ovog Sporazuma će biti predmet periodičnih revizija, koje će biti ugovorene među Strankama.
- (2) Svaka izmjena i dopuna koju donesu Stranke bit će predstavljena u pisanoj formi i činit će dio ovog Sporazuma. Data izmjena će stupiti na snagu na dan utvrđen od strane Stranaka.

15 PREKID SPORAZUMA

- (1) Bez povrede pasusa 2, ovaj Sporazum će biti raskinut osam godina po potpisivanju. Prekidom Sporazuma neće biti uklonjena mogućnost sprovođenja finansijskih korekcija od strane Komisije, u skladu sa Članom 56 IPA Pravila implementacije.
- (2) Ovaj Sporazum može biti raskinut od strane bilo koje Stranke putem pismenog obavještenja upućenog drugoj Stranki. Dati prekid Sporazuma će stupiti na snagu nakon šest kalendarskih mjeseci od dana uručenja pismenog obavještenja.

16 USAGLAŠAVANJE RAZLIKA

- (1) Razlike u tumačenju, ishodima i implementaciji ovog Sporazuma, na bilo kom nivou učešća, bit će prijateljski regulirane putem konsultacija između Stranaka.

- (2) U slučaju izostanka prijateljskog rješenja, svaka Stranka može uputiti predmet na arbitražu u skladu sa Opcionim pravilima arbitraže Stalnog arbitražnog suda uključujući međunarodne organizacije i države, koja su na snazi na dan potpisivanja ovog Sporazuma.
- (3) U toku arbitražnog postupka bit će korišten engleski jezik. Ovlašteno lice koje će vršiti imenovanja će biti Generalni sekretar Stalnog arbitražnog suda, koji će postupati prema pismenom zahtjevu podnesenom od strane obiju Stranaka. Odluka arbitra će biti obavezujuća za Stranke i neće biti prava na žalbu.

17 SAOPĆENJA

- (1) Komunikacija u vezi sa Sporazumom će se odvijati u pisanoj formi na engleskom jeziku. Bilo koje saopćenje mora biti potpisano i dostavljeno kao originalni dokument ili putem faksa.
- (2) Bilo koje saopćenje u vezi sa ovim Sporazumom mora biti poslano na sljedeće adrese:

Za Komisiju:

g. Pierre Mirel
Direktor
Evropska komisija
Direkcija za proširenje
Rue de la Loi 170
B-1049 Brussels, Belgium
Faks: +32 229 68727

Za zemlju korisnicu

g. Dragan Vrankic
Ministar
Ministarstvo finansija i trezora
Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo
Faks: +387 33 264 330

18 BROJ ORIGINALA

Za ovaj Sporazum će biti pripremljena kopija na engleskom jeziku.

19 ANEKSI

Aneksi A, B i C čine sastavni dio ovog Sporazuma.

20 STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan potpisivanja. Ukoliko Stranke potpišu Sporazum različitog dana, dati Sporazum će stupiti na snagu na dan potpisivanja Sporazuma od strane druge od dviju Stranaka.

Za Bosnu i Hercegovinu, u Sarajevu, dana 10. decembra 2010. godine

potpisao .....

g. Dragan Vrankic
Ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Za Komisiju, u Briselu, dana

potpisao.....

g. Pierre Mirel
Direktor, Evropska Komisija

**ANEKS A PREKOGRANIČNI PROGRAM HRVATSKA - BOSNA I
HERCEGOVINA U OKVIRU IPA KOMPONENTE
PREKOGRANIČNA SARADNJA ZA 2009. GODINU**

DODATAK A1 Prijedlog o finansiranju Prekograničnog programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina za 2009. godinu, usvojen Odlukom Komisije C(2009)7620 12. oktobra 2009. godine

DODATAK A2: Prekogranični program 2007-2013 Hrvatska - Bosna i Hercegovina, usvojen Odlukom Komisije C(2007)5934 10. decembra 2007. godine

**ANEKS B OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU EVROPSKE KOMISIJE I
BOSNE I HERCEGOVINE OD 20. FEBRUARA 2008. GODINE**

ANEKS C IZVJEŠTAVANJE

- (1) Operativne strukture zemalja korisnica koje učestvuju u Prekograničnom programu poslat će Komisiji i imenovanim nacionalnim IPA koordinatorima godišnji izvještaj i završni izvještaj o implementaciji Prekograničnog programa po obavljenom uvidu od strane zajedničkog Nadzornog komiteta.

Godišnji izvještaj će biti podnesen do 30. juna svake godine, s tim što će prvi izvještaj biti podnesen u toku druge godine po usvajanju Prekograničnog programa.

Završni izvještaj će biti podnesen najkasnije šest mjeseci po zatvaranju Prekograničnog programa.

- (2) Izvještaji navedeni u okviru pasusa 1 će uključivati sljedeće informacije:

- (a) napredak u implementaciji Prekograničnog programa i prioriteta u okviru specifičnih, provjerenih ciljeva, uz kvantifikaciju, ukoliko podliježu kvantifikaciji, koristeći indikatore navedene u Članu 94(1)(d) IPA Pravila implementacije na nivou prioritete ose;

- (b) koraci koje su operativne strukture i/ili zajednički Nadzorni komitet preduzeli u cilju osiguranja kvaliteta i efektivnosti implementacije, s naglaskom na:

mjere nadzora i evaluacije, uključujući način prikupljanja podataka,

pregled značajnijih problema koji su se pojavili pri implementaciji Prekograničnog programa i preduzete mjere;

korist od tehničke pomoći;

- (c) mjere koje su preduzete u cilju obezbjeđenja informacija o Prekograničnom programu i njegovoj publikaciji.

Ukoliko postoje uvjeti za to, informacije iz tačaka (a) i (c) ovog paragrafa moguće je dostaviti u skraćenom obliku.

Informacije iz tačke (b) ne smiju ulaziti u sastav izvještaja ukoliko nije bilo značajnijih izmjena od prethodnog izvještaja.

DODATAK A1
PRIJEDLOG ZA FINANSIRANJE ZA 2009. GODINU
PREKOGRANIČNOG PROGRAMA HRVATSKA– BOSNA I
HERCEGOVINA

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnici	Hrvatska i Bosna i Hercegovina
CRIS broj	Hrvatska IPA/2009/021/176 Bosna i Hercegovina IPA/2009/021/166
Godina	2009
Vrijednost	Hrvatska: 1.0 miliona EUR Bosna i Hercegovina: 1.0 miliona EUR Ukupna vrijednost donacije IPA: 2.0 miliona EUR
Operativne strukture	Hrvatska: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva ¹ Bosna i Hercegovina: Direkcija za evropske integracije
Provedbeno tijelo	Za Bosnu i Hercegovinu: Evropska komisija Za Hrvatsku: Agencija za regionalni razvoj (ARD) ²
Krajnji datum za zaključenje Sporazuma o finansiranju	Najkasnije do 31. decembra 2010.
Krajnji datum za ugovaranje	2 godine od zaključenja sporazuma o finansiranju. Nema roka za projekte revizije i procjene obuhvaćene ovim sporazumom o finansiranju, u skladu sa Članom 166(2) Finansijske regulative Ovi rokovi se takođe odnose na državno sufinansiranje.
Krajnji datum za izvršenje	2 godine od krajnjeg datuma za ugovaranje. Ovi rokovi se takođe odnose na državno sufinansiranje.
Šifra sektora	11120, 16061, 32130, 33210, 41010, 43040, 91010
Budžetske linije	22.020401
Menadžer planiranja zadataka	Za Hrvatsku: DG ELARG. B.1 Za Bosnu i Hercegovinu: DG ELARG. C.1
Menadžer implementacije zadatka	Za Hrvatsku: Delegacija Evropske komisija u Hrvatskoj, Sektor operacija I Za Bosnu i Hercegovinu: Delegacija Evropske komisija u Bosni i Hercegovini, Sektor operacija II

¹ Bivše Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvoja (MSTTD). Ime ministarstva je promijenjeno krajem 2007.

² Agencija za regionalni razvoj (ARD) zamijenjuje Središnju agenciju za financiranje i ugovaranje (CFCA) kao agenciju koja vrši implementaciju.

2. PREGLED

2.1. Uvod

2.1.1. Proces programiranja

Proces programiranja se odvijao u periodu od decembra 2006. do maja 2007. Program je razvijen nakon procesa širih konsultacija sa lokalnim interesnim grupama i potencijalnim korisnicima sa obe strane granice. Prvi bilateralni sastanak između predstavnika državnih institucija nadležnih za IPA komponentu II održao se 22. decembra 2006. Na tom sastanku, razmatran je i dogovoren proces elaborisanja programa između dvije strane.

22. marta 2007., Zajednički odbor za programiranje (JPC) se sastao po prvi put. JPC se sastoji od predstavnika hrvatskih i bosansko-hercegovačkih državnih vlasti, kao i regionalnih vlasti iz susjednih oblasti. Cilj sastanka je bio definisati opis zadataka za Zajednički odbor za programiranje i Zajednički tim za izradu nacarta.

Tokom mjeseca marta i aprila 2007., razmatran je sadržaj SWOT (snage, slabosti, prilike i prijetnje) analize i usvojen je na drugoj sjednici Zajedničkog odbora za programiranje u Sarajevu 20. aprila 2007. Tokom mjeseca aprila 2007., korisnici programa su razmatrali strateške dijelove programa (prioritete, mjere i aktivnosti) koji su usvojeni na trećoj sjednici Zajedničkog odbora za programiranje u Zagrebu 11. maja 2007. JPC je usvojio konačan nacrt dokumenta o programiranju 25. maja 2007.

2.1.2. Lista poželjnih oblasti

U Hrvatskoj, poželjna oblast prema Članu 88 IPA pravila za implementaciju, se sastoji o 9 županija (statistički regioni prema NUTS klasifikaciji nivo 3):

Vukovarsko-Srijemska županija, Brodsko-Posavska županija, Sisačko-Moslavačka županija, Karlovačka županija, Ličko-Senjska županija, Zadarska županija, Šibensko-Kninska županija, Splitsko-Dalmatinska županija, Dubrovačko-Neretvanska županija.

U Bosni i Hercegovini, poželjna oblast prema Članu 88 IPA pravila za implementaciju, se sastoji od 95 bosansko-hercegovačkih opština (tri ekonomska regiona):

sjeveroistok: Bijeljina, Teočak, Ugljevik, Lopare, Tuzla, Lukavac, Celič, Brčko, Srebrenik, Petrovo, Gračanica, Doboj istok, Gradačac, Pelagićevo, Donji Zabar, Orašje, Domaljevac-Samac, Samac, Modriča, Vukosavlje, Odžak, Bosanski Brod, Srebrenica, Bratunac, Milići, Han Pijesak, Vlasenica, Kladanj, Šekovići, Kalesija Osmaci, Zvornik, Banovići, Živinice, Kalesija, Sapna,

sjeverozapad: Prnjavor, Srbac, Laktaši, Čelinac, Kotor Varoš, Skender Vakuf/Kneževo, Dobretići, Šipovo, Jajce, Jezero, Mrkonjić Grad, Banja Luka, Bosanska Gradiška, Bosanska Dubica, Prijedor, Oštra Luka, Sanski Most, Ključ, Ključ/Ribnik, Mrkonjić Grad/Vlasinje, Glamoč, Bosansko Grahovo, Drvar, Istočni Drvar, Petrovac-Drinić, Bosanski Petrovac, Bosanska Krupa, Krupa na Uni, Novi Grad, Bosanska Kostajnica, Bužim, Velika Kladuša, Cazin, Bihać, Doboj, Derventa

Hercegovina: Prozor/Rama, Konjic, Nevesinje, Gacko, Bileća, Trebinje, Ravno, Ljubinje, Berkovići, Mostar, Jablanica, Kupres, Kupres (RS), Tomislavgrad, Posušje, Široki Brijeg, Čitluk, Stolac, Neum, Čapljina, Ljubuški, Grude, Livno, Istočni Mostar.

U Hrvatskoj, susjedne oblasti prema Članu 97 IPA regulative za implementaciju su: Osječko-Baranjska županija, Požeško-Slavonska županija, Zagrebačka županija, Bjelovarsko-Bilogorska županija, Primorsko-Goranska županija, (statistički regioni prema NUTS klasifikaciji nivo 3).

2.2. Globalni cilj(evi) programa

Globalni cilj programa je ohrabriti stvaranje prekograničnih mreža i partnerstava, te razvoj zajedničkih prekograničnih akcija, u cilju revitalizacije ekonomije, zaštite prirode i okoliša, kao i povećanje socijalne kohezije programskih oblasti.

Dodatni cilj programa je jačanje kapaciteta lokalnih, regionalnih i državnih institucija za rukovođenje programima EC i njihova priprema za rukovođenje budućim prekograničnim programima u sklopu cilja evropske teritorijalne saradnje Strukturalnih fondova EC.

Višegodišnji indikativni dokument planiranja za Hrvatsku za period 2008-2010 pokazuje da će prekogranična saradnja, vođena u sklopu Komponente II, pomoći Hrvatskoj u prekograničnoj, transnacionalnoj i međuregionalnoj saradnji sa zemljama članicama EU i zemljama korisnicama IPA. Koncentrisaće se na poboljšanje turističkih potencijala, stvaranje bližih veza između graničnih oblasti i pomoć zajedničkim aktivnostima zaštite okoliša.

Višegodišnji indikativni dokument planiranja za Bosnu i Hercegovinu za isti period, će pomoći aktivnostima usmjerenima na promociju i unaprijeđenje prekogranične saradnje i društveno-ekonomske integracije graničnih oblasti. To će se izvršiti kroz jačanje ekonomskih, ekoloških i kulturnih veza između zemalja učesnica, uključujući međuljudske aktivnosti.

Program je u skladu sa glavnim državnim sektornim strategijama u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Imajući u vidu ograničenost sredstava dostupnih u okviru IPA 2007-2013 i veličinu programske oblasti, ambicija programa je iznad svega doprinos oživljavanju graničnih veza i aktivnosti u programskoj oblasti putem ohrabrivanja saradnje na lokalnom nivou oko zajedničkih ekoloških i društveno-ekonomskih problema.

2.3. Prioritetne osi, mjere i njihovi specifični aspekti u pogledu implementacije budžeta za 2009.

Prioriteti i mjere definisani u okviru ovog prekograničnog programa su struktuirani na takav način da poštuju i omogućavaju implementaciju specifičnih ciljeva. Identifikovana su dva prioriteta za prekograničnu saradnju. Odabrani su na način imajući u vidu pružanje pomoći oblastima od konkretnog potencijala, kao što su turizam i sektor malih i srednjih preduzeća, te oblasti koje bi podigle kvalitet života i poboljšale društvenu koheziju kroz zaštitu prirode i okoliša i bolji pristup uslugama. Takođe, jedan od prioriteta je fokusiranje na tehničku pomoć, obezbijedenje efikasne uprave i implementacije programa.

Kada je u pitanju Hrvatska, vodiće se računa o tome da ne dođe do operativnog ili finansijskog preklapanja, uključujući nivo učesnika, uz bilo koju od mjera koje se obuhvaćene Operativnim programima za Hrvatsku u okviru IPA Komponenti III, IV i V (Regionalni razvoj, ljudski resursi, razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj).

Svaki prekogranični program će kreirati pravila za prihvatljivost za odabir operacija koje osiguravaju iste uslove prihvatljivosti sa slične aktivnosti, kao i poštovanje standarda Zajednice, a po potrebi, između različitih prekograničnih programa i sa drugim IPA komponentama.

Prioritet 1: Stvaranje zajedničkog ekonomskog prostora

Ovaj prioritet je odgovor na tešku ekonomsku situaciju sa obe strane granice, okarakterisanu padom broja stanovništva, visokim nivoom zavisnosti od slabo razvijenog poljoprivrednog sektora i sektora malih i srednjih preduzeća, te susrećući se sa problemima kao što su slaba dostupnost kredita, ekspertize i preduzetništva. Sektor turizma je dobro razvijen u zapadnim dijelovima programske oblasti – u blizini Jadranske obale – ali prilično nerazvijen u središnjim i istočnim dijelovima. Neke od osnovnih prepreka za razvoj sektora turizma su loša

turistička infrastruktura (pretežno u oblastima koje ne pripadaju priobalju), nizak nivo marketinga, te nedovoljna razmjena informacija između turističkih operatera i drugih ekonomskih sektora (posebno poljoprivrede).

Cilj ovog prioriteta je doprinijeti integraciji ekonomije u graničnim oblastima podsticanjem saradnje u oblasti turizma i pomoći malim i srednjim preduzećima i promociji preduzetništva. Posebni ciljevi su razvoj prepoznatljive turističke ponude zasnovane na opštem ekološkom i kulturnom nasljeđu i poboljšanje konkurentnosti lokalne turističke ekonomije. Takođe, program će pomoći razvoju regionalne ekonomije jačanjem sektora malih i srednjih preduzeća i institucijama i službama za poslovnu pomoć.

Stvaranje zajedničkog ekonomskog prostora implementiraće se na dva načina:

Mjera 1: Zajednički razvoj turističke ponude

Zajednički razvoj turističke ponude će pomoći poboljšanju i raznolikosti turističkih proizvoda i usluga, kao i zajedničkom plasiranju ovih proizvoda i usluga. Ova mjera će mobilizirati potencijale u oblastima ekologije i kulture, te doprinijeti unaprijeđenju vještina ljudi koji rade u oblasti turizma, poljoprivrede i kulture.

Poželjne vrste akcija su npr: certificiranje lokalnih proizvoda, promocija turizma i tržišnih inicijativa, očuvanje i vrednovanje kulturnog nasljeđa, razvoja tematskih (prekograničnih) ruta itd.

Mjera 2: Promocija preduzetništva

Druga mjera pomaže promociji preduzetništva i inicijativama za povećanje konkurentnosti i inovativnosti sektora malih i srednjih preduzeća. Mjera podstiče šeme koje stvaraju poslovne, istraživačke i obrazovne mreže van granica. To može biti: obuka i obrazovne aktivnosti za mala i srednja preduzeća, razvoj partnerstva između malih i srednjih preduzeća i univerziteta ili zajedničkih institucija za poslovnu pomoć.

Mjere 1 i 2 će se u osnovi implementirati kroz zahtjeve za ponudu.

Prioritet 2: Poboljšanje kvaliteta života i društvene kohezije

Prioritet 2 je odgovor na društvene i ekološke probleme granične oblasti. Nivo nezaposlenosti je visok, posebno u ruralnim oblastima, i postoji nedostatak aktivnih mjera zapošljavanja kako bi se riješilo ovo pitanje. Postoji opšta tendencija nestanka sive mase i lošeg pristupa obrazovnim i socijalnim službama.

U oblasti zaštite životne sredine, Hrvatska i Bosna i Hercegovina se suočavaju sa istim izazovima i imaju iste šanse. Na obe strane granice, postoje važne prirodne zanimljivosti – prirodni parkovi i rijeke, ali nema koordinacije u smislu kako zaštititi okoliš npr. zbrinjavanjem otpadnih voda, a nema ni bilo kakvih koordiniranih napora u smislu kako se nositi sa prirodnim katastrofama kao što su poplave ili požari. Minska polja su takođe čest problem u programskoj oblasti. Procijenjeno je da se još uvijek mora ukloniti oko 305,000 neeksplozivnih mina, koje pokrivaju teren od oko 1,800 km².

Opšti cilj prioriteta 2 je unaprijediti kvalitet života u graničnoj oblasti smanjenjem štete /rizika po okoliš i povećati društvenu koheziju u lokalnim zajednicama. Postoje dva posebna cilja: prvi je zaštita i očuvanje okoliša i podsticanje održivog iskorištavanja prirodnih resursa u graničnim regionima kroz zajedničke akcije i kampanje za podizanje svijesti. Drugi posebni cilj je usmjeren na omogućavanje pristupa uslugama zajednice koje imaju uticaj na dobrobit i društvenu koheziju lokalnih zajednica i njenih građana.

Sljedeće dvije mjere su namijenjene poboljšanju kvalitete života i društvene kohezije:

Mjera 1: Zaštita prirode i okoliša

Zaštita prirode i okoliša je sama po sebi važna, ali je takođe i važna zbog razvoja turizma. Stoga će ova mjera podržati inicijative koje sprečavaju degradaciju čovjekove okoline i koje promovišu održivu eksploataciju prirodnih resursa. Primjeri aktivnosti su: zajednički dokumenti za planiranje vodoopskrbe i zbrinjavanja otpadnih voda, studije o obnovljivim energijama, aktivnosti podizanja svijesti o zaštiti čovjekove okoline i zajedničke interventne akcije u slučajevima poplava ili požara.

Mjera 2: Poboljšanje dostupnosti usluga zajednice u graničnoj oblasti

Druga mjera će se usmjeriti na dobrobit i društvenu koheziju lokalnih zajednica i doprinijeti poboljšanju prekograničnih odnosa. Mjera će pomoći razvoju međuljudskih akcija širom granica u oblastima kao što su obrazovanje, socijalna i zdravstvena zaštita, kultura i sport. Uključivaće lokalne vlasti, građansko društvo i socijalne partnere, te ohrabriti uspostavu prekograničnih mreža u društveno-kohezionim aktivnostima. One mogu biti: zajedničke omladinske inicijative, pomoć marginalizovanim grupama, lakši pristup zdravstvu, kulturi i obrazovanju itd.

Mjere 1. i 2. će se u osnovi implementirati kroz zahtjeve za ponude.

Privremeni raspored i indikativna vrijednost zahtjeva za ponudu za Prioritet 1 (Stvaranje zajedničkog ekonomskog prostora) i Prioritet 2 (Poboljšanje kvalitete života i društvene kohezije)

Za budžet 2009., prijedlog je lansirati jedan zajednički zahtjev za ponudu, uslovno u drugoj polovini 2010.; sve četiri mjere iz Prioriteta 1 i Prioriteta 2, obuhvataju i velike (npr. 50 000 EUR–300 000 EUR) i male (npr. 20 000 EUR –50 000 EUR) grantove. Primjenjivaće se osnovni kriteriji odabira i dodjele grantova, prema Praktičnom vodiču za ugovorne procedure za vanjsku pomoć EC (PRAG). Detaljni kriteriji za izbor i dodjelu biće opisani u zahtjevu za ponudu – Aplikativni paket (Smjernice za kandidate).

Generalno, izgradnja prekograničnih kapaciteta biće horizontalna tema koja podupire Prioritete 1 i 2 i, gdje to bude moguće, biće integrisana u sve mjere u ovim prioritetima. Prekogranični kapaciteti će se graditi davanjem prednosti projektima koji:

- (a) poboljšavaju saradnju i razmjenu iskustava između lokalnih i regionalnih interesnih grupa kako bi se povećala prekogranična saradnja.
- (b) intenziviraju i konsoliduju prekogranični dijalog i uspostavljaju institucionalne odnose između lokalnih administracija i drugih relevantnih lokalnih ili regionalnih interesnih grupa.
- (c) pružaju informacije i vještine lokalnim i regionalnim vlastima da razvijaju, implementiraju i rukovode prekograničnim projektima.

Predviđaju se sljedeći katalitički efekti: poboljšanje ekoloških standarda, poboljšanje socijalne i kulturne dobrobiti, održiva upotreba lokalnih materijala i ljudskih resursa, prijenos znanja kroz projektnu saradnju, efekti preduzetništva koji u konačnici otklanjaju potrebu za spoljnim sredstvima u budućnosti, te stvaranje poslovnih prilika. Takođe, implementacija projekata će stimulisati i stvoriti pozitivno okruženje za dalju saradnju.

Obaveze državnog sufinansiranja garantuju punu uključenost načela dodavanja EU.

Prioritet 3: Tehnička pomoć

Cilj prioriteta tehničke pomoći je poboljšanje prekogranične saradnje i upravljačkih oruđa. Pretežno će pokrivati troškove koji su u direktnoj vezi sa implementacijom programa: troškovi širenja informacija i obezbijedenje vidljivosti programa, podizanje svijesti u prekograničnoj oblasti, promocija saradnje i razmjena iskustava; administrativni i logistički troškovi za zajedničku strukturu programa (Zajednički odbor za monitoring, Zajednički tehnički sekretarijat i njegove podružnice, uključujući troškove osoblja, izuzevši plate javnih

zvaničnika), što uključuje monitoring i kontrolu prvog nivoa, troškove učešća na različitim sastancima u vezi sa implementacijom programa.

Prioritet 3 će se implementirati na 2 načina:

Mjera 1: Pomoć primjeni i implementaciji programa

Ova mjera će pomoći radu državnih operativnih struktura i Zajedničkom odboru za monitoring u vođenju programa. Takođe će osigurati pružanje savjeta i pomoći krajnjim korisnicima u razvoju i implementaciji projekta.

Mjera 2: Pomoć u informisanju, publicitetu i procjeni programa

Druga TA mjera će pomoći u informisanju, publicitetu i procjeni programa. Omogućiće podizanje svijesti o programu među lokalnim, regionalnim i državnim donosiocima odluka, kao i stanovnicima programske oblasti, te opštoj javnosti u obe zemlje. Takođe, mjera će pomoći u pružanju ekspertske pomoći Zajedničkom odboru za monitoring u vršenju planiranja i procjene programa.

Imajući u vidu da relevantne državne vlasti (Operativne strukture u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini) uživaju *de facto* monopol situaciju (u smislu Člana 168, stav 1, tačka c Pravila implementacije Finansijske regulative) za implementaciju prekograničnog programa, relevantne ugovorne vlasti u obe zemlje će sklopiti odvojene direktne grant ugovore bez zahtjeva za ponudu sa Operativnim strukturama do iznosa koji je omogućen u okviru Prioriteta 3 u svakoj zemlji. Podugovaranje od strane Operativnih struktura aktivnosti obuhvaćenih direktnim ugovorom (npr. TA, procjena, publicitet itd.) je dozvoljeno u skladu sa članom 120 Finansijske regulative³ i Članom 184 Pravila implementacije⁴ Finansijske regulative.

2.4. Pregled prošlih i tekućih CBC iskustava, uključujući naučene lekcije i donatorsku koordinaciju

Hrvatska

– Implementirani projekti su

- CARDS 2001 'Strategija i jačanje kapaciteta za saradnju u graničnoj oblasti' (Identifikacija budućih graničnih projekata sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom)
- CARDS 2002 'Strategija i jačanje kapaciteta za regionalni razvoj' (Institucionalni aranžmani za upravljanje CBC)
- CARDS 2003 'Lokalni granični regionalni razvoj' (šema granta sa Slovenijom)
- CARDS 2003 'Tehnička pomoć za upravljanje programima susjedstva' (Pomoć JTS za trilateralni program Hrvatska-Slovenija-Mađarska)
- PHARE 2005 'Prekogranična saradnja između Hrvatske, Slovenije i Mađarske' (Trilateralna grantna šema), Program susjedstva između Hrvatske, Slovenije i Mađarske 2004–2006; 25 implementiranih projekata
- PHARE 2005 'Jadranska prekogranična saradnja između Hrvatske i Italije, Phare CBC / INTERREG III A - Novi program jadranskog susjedstva 2004–2006; 35 implementiranih projekata

³ Odredba 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002, p.1).

⁴ Odredba 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002, p.1).

- PHARE 2006 Prekogranična saradnja između Hrvatske, Slovenije i Mađarske' (Trilateralna grantna šema), Program susjedstva između Hrvatske, Slovenije i Mađarske 2004–2006; 21 implementirani projekat
- Projekti/programi trenutno u fazi implementacije

Projekti

- CARDS 2004 'Jačanje institucija i kapaciteta za CBC' (Pomoć Ministarstvu za more, turizam, promet i razvoj)
- CARDS 2004 'Saradnja graničnog regiona' (Grantna šema sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom); 8 projekata u fazi implementacije

Programi

- PHARE 2006 'Jadranska prekogranična saradnja između Hrvatske i Italije, Phare CBC / INTERREG III A - Novi program jadranskog susjedstva 2004–2006; 17 projekata u fazi implementacije
- Transnacionalni Program CADSES 2004-2006; 9 projekata u fazi implementacije
- IPA 2007 i IPA 2008 CBC Programi Hrvatske/Bosne i Hercegovine, Hrvatske/Crne Gore, Hrvatske/Srbije, Hrvatske/Mađarske, Hrvatske/Slovenije, CBC IPA Adriatic, ERDF Transnacionalni programi za evropsku teritorijalnu saradnju "Jugoistočna Evropa" i "Mediteran"

Bosna & Hercegovina

– Projekti koji su trenutno u fazi implementacije:

- CARDS 2004-2006 Program jadranskog susjedstva
- Transnacionalni program CADSES 2004-2006
- IPA 2007 i IPA 2008 CBC Programi Bosne i Hercegovine/Hrvatske, Bosne i Hercegovine/Srbije, Bosne i Hercegovine/Crne Gore, CBC IPA Adriatic, ERDF Transnacionalni programi evropske teritorijalne saradnje "Jugoistočna Evropa" i "Mediteran" (posljednji samo u okviru IPA 2008. sredstava)

Dok obe zemlje imaju iskustva sa programima prekogranične saradnje koje finansira EC (CBC) sa drugim zemljama, ipak imaju ograničeno iskustvo u međusobnoj saradnji. U periodu 2004-2006, samo grantna šema 'Saradnja graničnih regiona sa Srbijom, Crnom Gorom, Bosnom i Hercegovinom' (finansirana iz sredstava hrvatskog CARDS 2004) ima hrvatske i bosanske partnere. U okviru ove grantne šeme, ugovoreno je 8 projekata. Zatim, INTERREG IIIA Adriatic CBC finansirao je 7 projekata (od kojih je 36 sa hrvatskim korisnicima) a koji je uključivao hrvatsko-bosansko partnerstvo. Međutim, samo 5 od navedenih ima partnere unutar programske oblasti. Ugovoreno je dodatnih 35 projekata sa hrvatskim i bosanskim partnerima u okviru drugog poziva Jadranskog programa.

U okviru tekućih programa IPA 2007. i IPA 2008. CBC Hrvatske/Bosne i Hercegovine, vlasti dvije zemlje su formirale Zajednički odbor za monitoring i Zajednički tehnički sekretarijat kako bi pripremili prve zahtjeve za ponude koji će se lansirati u prvom semestru 2009.

Naučene lekcije

Obe zemlje su stekle iskustva u prethodnim učešćima u programima prekogranične saradnje, naročito onim koji uključuju zemlje članice sa solidnom praksom u smislu prekogranične saradnje, a koji se mogu prenijeti onim zemljama koje imaju manje iskustva. Kao rezultat, oblasti koje se graniče sa zemljama članicama imaju mnogo više kapaciteta i znanja o projektima prekogranične saradnje nego oblasti koje graniče sa zemljama koje nisu zemlje

članice. Ova situacija se mogla vidjeti tokom implementacije CARDS 2004 "Program saradnje graničnih regiona ", kada su susjedne oblasti Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore dobile prvu priliku da se prijave za manje projekte prekogranične saradnje. Postojao je opšti nedostatak znanja o tome kako pripremiti i voditi projekte, a lokalne interesne grupe su imale poteškoća u pronalaženju partnera s druge strane granice.

Dosadašnja iskustva u saradnji pograničnih regiona pokazuju da je solidna faza pripreme, uključujući podizanje svijesti i obuku prije lansiranja aktivnosti, ključna za ishod programa.

Tematska procjena CBC programa u okviru PHARE programa je zaključila da je većina projekata imala jasan učinak u jednom dijelu pograničnog regiona, ali su ti zajednički projekti bili prije izuzetak nego pravilo. Odatle proističe važnost da se osigura da su projekti rezultat zajedničkih lokalnih ili regionalnih inicijativa. Drugi zaključak gore pomenute procjene je da je sinhronizovanost u zajedničkim projektima ključna u smislu rezultata, učinka i održivosti. Stoga je važno da partneri imaju uspostavljene i dogovorene planove koordinacije i mehanizme prije potpisivanja finansijskog sporazuma.

Donatorska koordinacija

U skladu sa članom 20 IPA uredbe i Članom 6 (3) Pravila implementacije IPA, u 2007. Evropska komisija je tražila od predstavnika zemalja članica i lokalnih međunarodnih finansijskih institucija u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini da daju svoje komentare u vezi sa nacrtom višegodišnjeg programa prekogranične saradnje i dostave ih Komisiji. Komisija je primila i komentare iz Britanske ambasade u Zagrebu i Svjetske banke.

2.5. Horizontalna pitanja

Program će promovirati održivo upravljanje čovjekovom sredinom unaprijeđenjem saradnje između institucija, radi implementacije zajedničkih akcija za zaštitu prirode.

Program će takođe pomoći politici jednakosti polova i jednakih prilika kroz odabir projekata koji uključuju posebno uvažavanje jednakih prilika za polove, etničke grupe i invalide, u skladu sa načelima Evropske unije.

2.6. Referentne tačke

"N" je datum zaključenja finansijskog sporazuma

	N	N+1 (kumulativno)	N+2 (kumulativno)
Broj direktnih grant ugovora u Hrvatskoj	1	1	1
Broj direktnih grant ugovora u Bosni i Hercegovini	1	1	1
Broj zahtjeva za ponudu lansiranih u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini	1	1	1
Stopa ugovaranja (%) u Hrvatskoj	10%	100%	100%
Stopa ugovaranja (%) u Bosni i Hercegovini	10%	100%	100%

2.7. Smjernice za decentralizaciju upravljanja EU fondovima bez ex ante kontrola Komisije

Prema Članu 8(4)(c) IPA Pravila za implementaciju, zemlja korisnik će dati smjernice sa indikativnim referentnim tačkama i rokovima za postizanje decentralizacije bez ex ante kontrola Komisije.

Što se tiče prethodnih finansijskih instrumenata EC (Phare i CARDS), decentralizacija sa *ex ante* kontrolom je povjerena **Hrvatskoj** od strane Komisije u februaru 2006. Nakon toga je uslijedila revizijska misija od strane ELARG E.5 revizijske jedinice u februaru 2007. radi verifikacije ispunjenosti uslova za prijenos uprave u skladu sa dole navedenim u odluci Komisije. Što se tiče IPA, Evropska komisija i Vlada Republike Hrvatske su 27. avgusta 2007. potpisale okvirni sporazum o pravilima za saradnju u pogledu finansijske pomoći EC Hrvatskoj u okviru IPA. Komisija je odlučila 14. novembra 2008. da povjeri Hrvatskoj, pritom zadržavajući *ex ante* kontrole delegacije Evropske komisije, upravna ovlaštenja u okviru IPA Komponente II. Smjernice za decentralizaciju upravljanja IPA fondovima bez *ex ante* kontrola Komisije će se dati onda kada su se sve preporuke revizora sadržane u odluci Komisije o prijenosu razmotrile od strane hrvatskih vlasti u okviru dogovorenih rokova.

U **Bosni i Hercegovini**, pripreme za decentralizaciju upravljanja fondovima EC su u toku. U junu 2008, Savjet ministara je usvojio Strategiju za implementaciju Sistema za decentralizovanu implementaciju (DIS). Glavne DIS strukture i funkcije su formirane. Tehnička pomoć u okviru CARDS i IPA pomaže proces pripreme. Bosna i Hercegovina je usmjerena na akreditaciju u naredne dvije godine.

3. BUDŽET ZA 2009

3.1. Indikativna finansijska tabela za 2009. za Hrvatsku (EUR)

	Sredstva IPA Zajednice		Državna sredstva		Ukupno (IPA plus državna sredstva)	
	EUR (a)	% ⁽¹⁾	EUR (b)	(%) ⁽¹⁾	EUR (c)=(a)+(b)	(%) ⁽²⁾
Prioritetna osa 1	450 000	85%	79 411.76	15%	529 411.76	45%
Prioritetna osa 2	450 000	85%	79 411.76	15%	529 411.76	45%
Prioritetna osa 3	100 000	85%	17 647.06	15%	117 647.06	10%
UKUPNO	1 000 000	85%	176 470.58	15%	1 176 470.58	100%

⁽¹⁾ Izraženo u % od ukupnog iznosa (IPA plus državna sredstva) (stub(c))

⁽²⁾ Izraženo u % od konačnog ukupnog iznosa (c). Pokazuje relativnu težinu svakog prioriteta u vezi sa ukupnim sredstvima (IPA + državna)

3.2. Indikativna finansijska tabela za 2009. za Bosnu i Hercegovinu (EUR)

	Sredstva IPA Zajednice		Državna sredstva		Ukupno (IPA plus državna sredstva)	
	EUR (a)	% ⁽¹⁾	EUR (b)	(%) ⁽¹⁾	EUR (c)=(a)+(b)	(%) ⁽²⁾
Prioritetna osa 1	450 000	85%	79 411.76	15%	529 411.76	45%
Prioritetna osa 2	450 000	85%	79 411.76	15%	529 411.76	45%
Prioritetna osa 3	100 000	85%	17 647.06	15%	117 647.06	10%
UKUPNO	1 000 000	85%	176 470.58	15%	1 176 470.58	100%

⁽¹⁾ Izraženo u % od ukupnog iznosa (IPA plus državna sredstva) (stub(c))

⁽²⁾ Izraženo u % od konačnog ukupnog iznosa (c). Pokazuje relativnu težinu svakog prioriteta u vezi sa ukupnim sredstvima (IPA + državna)

3.3. Načelo sufinansiranja koje se primjenjuje na projekte finansirane u okviru programa

Doprinos Zajednice je izračunat u vezi sa prihvatljivim troškovima, koji su za prekogranični program Hrvatska – Bosna i Hercegovina bazirani na ukupnim troškovima, prema dogovoru zemalja učesnica i prekograničnog programa.

Doprinos Zajednice na nivou prioritetne osi neće prevazilaziti 85% prihvatljivih troškova.

Doprinos Zajednice za svaku prioritetnu os neće biti manji od 20% od prihvatljivih troškova.

Primjenjuju se odredbe Člana 90 IPA Pravila za implementaciju.

4. IMPLEMENTACIONI ARANŽMANI

4.1. Metoda implementacije

Dio ovog programa koji se tiče Hrvatske će se implementirati u skladu sa Članom 53c Finansijske regulative⁵ i korespondentnih odredbi Pravila implementacije⁶. Zemlja korisnik će nastaviti da obezbijeduje konstantno poštivanje uslova iz Člana 56 Finansijske regulative.

Ex-ante kontrola Komisije će se primjenjivati na tendere za ugovore, lansiranje zahtjeva za ponude i dodjelu ugovora i grantova dok Komisije ne omogući decentralizovanu upravu bez ex-ante kontrole u skladu sa Članom 18 IPA Pravila za implementaciju.

Dio programa koji se tiče Bosne i Hercegovine će se implementirati na centralizovanoj osnovi od strane Evropske komisije u skladu sa Članom 53a Finansijske regulative⁷ i korespondentnih odredbi Pravila za implementaciju⁸.

U slučaju centralizovane uprave, uloga Komisije u izboru operacija u okviru prekograničnog programa između zemalja korisnica, obrazložena je u Članu 140 IPA Pravila za implementaciju.

4.2. Opšta pravila za nabavku i procedure dodjele grantova

Nabavka će slijediti odredbe Dijela Dva, Poglavlje IV Finansijske regulative i Dijela Dva, Glava III, Poglavlje 3 Pravila za implementaciju, kao i pravila i procedure za ugovore o uslugama, nabavci i radovima koji se finansiraju iz glavnog budžeta Evropskih zajednica u svrhu saradnje sa trećim zemljama, a koje je usvojila Komisija 24. maja 2007. [C(2007)2034].

Procedure dodjele grantova će slijediti odredbe Dijela Jedan, Glava VI Finansijske regulative i Dijela Jedan, Glava VI Pravila za implementaciju.

Po potrebi, ugovorne vlasti će takođe koristiti standardne predloške i modele koji olakšavaju primjenu gore navedenih pravila iz "Praktičnog vodiča za ugovorne procedure za spoljne akcije EC" ("Praktični vodič"), kako je i objavljeno na EuropeAid web-stranici⁹ na dan iniciranja nabavke ili procedure za dodjelu granta.

4.3. Procjena ekološkog učinka i očuvanje prirode

Sva ulaganja će se vršiti u skladu sa relevantnim ekološkim zakonima Zajednice.

Procedure za procjenu ekološkog učinka, u skladu sa EIA-direktivom¹⁰, u potpunosti se primjenjuju na sve investicione projekte u okviru IPA. Ako EIA-direktiva još uvijek nije u potpunosti transponirana, procedure će biti slične onima iz gore pomenute direktive.

Ako se čini da će projekat najvjerojatnije imati uticaja na prirodne lokalitete od značaja za očuvanje, izvršiće se adekvatna procjena očuvanja prirode, i mora se dokumentovati u skladu sa Članom 6 Direktive o staništima¹¹.

⁵ Vidi fusnotu 3 *supra*.

⁶ Vidi fusnotu 4 *supra*.

⁷ Vidi fusnotu 3 *supra*.

⁸ Vidi fusnotu 4 *supra*.

⁹ Trenutna adresa:

http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm

¹⁰ Direktiva Savjeta 85/337/EEC od 27. juna 1985. o procjeni učinka određenih javnih i privatnih projekata za zaštitu čovjekove sredine (OJ L 175, 5.7.1985, p. 40.)

¹¹ Direktiva Savjeta 92/43/EEC od 21. maja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (OJ L206, 22.7.1992).

5. MONITORING I PROCJENA

5.1. Monitoring

Implementaciju prekograničnog programa će pratiti Zajednički odbor za monitoring iz Člana 142 IPA Pravila za implementaciju, formiran od strane zemalja korisnica koje učestvuju, odnosno predstavnika Komisije.

U Hrvatskoj, implementaciju programa će takođe pratiti IPA Odbor za monitoring u skladu sa Članom Pravila za implementaciju.

IPA odbor za monitoring će izvršiti procjenu efikasnosti, kvalitete i koherentnosti implementacije programa, radi osiguranja uspješnosti programskih ciljeva i unaprijeđenja efikasnosti pružene pomoći.

U Bosni i Hercegovini, Komisija može preduzeti sve akcije koje smatra neophodnim za praćenje datog programa.

5.2. Procjena

Programi će biti predmet procjena u skladu sa Članom 141 IPA Pravila za implementaciju, u cilju unaprijeđenja kvalitete, efikasnosti i dosljednosti pomoći fondova Zajednice i strategija implementacije prekograničnih programa.

6. REVIZIJA, FINANSIJSKA KONTROLA, MJERE PROTIV PREVARE, FINANSIJSKE PRILAGODBE, PREVENTIVNE MJERE I FINANSIJSKE KOREKCIJE

6.1. Revizija, finansijska kontrola i mjere protiv prevare

Sve akcije i operacije svih strana uključenih u implementaciju ovog programa, kao i ugovori i sporazumi o implementaciji ovog programa, predmet su supervizije i finansijske kontrole Komisije (uključujući Evropski ured za borbu protiv prevara) s jedne strane, koja ima diskreciono pravo da može vršiti provjere po svom nahođenju, ili samostalno ili putem spoljnog revizora, i revizije Evropskog suda revizora s druge strane. To uključuje mjere kao što je ex-ante verifikacija procesa tendera i ugovaranja koju vrše Delegacije u zemljama korisnicama.

Kako bi se obezbijedila efikasna zaštita finansijskih interesa Zajednica, Komisija (uključujući Evropski ured za borbu protiv prevara) može izvršiti provjere i inspekcije na licu mjesta u skladu sa procedurama predviđenim odredbom Savjeta (EC, Euratom) 2185/96¹².

Gore opisane kontrole i revizije primjenjuju se na sve ugovarače, podugovarače i korisnike granta koji su dobili sredstva Zajednice.

6.2. Finansijske prilagodbe

U Hrvatskoj, ovlašteni državni službenik, koji na prvom mjestu nosi odgovornost za ispitivanje svih nepravilnosti, će izvršiti finansijske prilagodbe gdje primjeti nepravilnosti ili ili nemar u pogledu implementacije ovog programa, ukidanjem čitave ili dijela pomoći Zajednice. Ovlašteni državni službenik će uzeti u obzir prirodu i ozbiljnost nepravilnosti i finansijskog gubitka pomoći Zajednice.

U slučaju nepravilnosti, uključujući nemar i prevaru, ovlašteni državni službenik će povratiti pomoć Zajednice koja je isplaćena korisniku u skladu sa državnim procedurama za povrat.

---

¹² Uredba Savjeta (EC, Euratom) br. 2185/96 od 11. novembra 1996, OJ L 292; 15.11.1996; p. 2.

6.3. Trag revizije

U Hrvatskoj, ovlaštteni državni službenik će osigurati stalnu dostupnost svih relevantnih informacija kako bi se obezbijedio dovoljno detaljan trag revizije. Ove informacije će obuhvatati dokumentirani dokaz ovlaštenja prijave za plaćanje, obračun i isplatu takvih prijava, te načine tretiranja akontacija, garancija i dugova.

6.4. Preventivne mjere

Hrvatska će obezbijediti istragu i efikasan tretman za sumnjive slučajeve prevare i nepravilnosti, te obezbijediti funkcionisanje mehanizama kontrole i izvještavanja u skladu sa Uredbom Komisije 1828/2006¹³. O svim sumnjivim ili stvarnim slučajevima prevare ili nepravilnosti, kao i svim tome vezanim mjerama, moraju se obavijestiti službe Komisije bez odgađanja. Ako nema sumnjivih ili stvarnih slučajeva prevare ili nepravilnosti, zemlja korisnik će obavijestiti Komisiju o ovoj činjenici u roku od dva mjeseca nakon isteka svakog kvartala.

Nepravilnosti znače sve povrede odredbi primjenjivih pravila i ugovora, koje nastaju kao produkt djela ili propusta finansijskih radnika, koje dovode, ili bi dovele, u pitanje opšti budžet Evropske unije Union naplatom neopravdanog troška iz opšteg budžeta.

Prevara znači svaki namjerni čin ili propust u pogledu: upotrebe ili prezentovanja lažnih, netačnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, koji za posljedicu imaju pronevjeru ili nezakonito zadržavanje sredstava opšteg budžeta Evropske unije ili budžeta kojima rukovodi Evropska unija ili kojima se rukovodi u ime Evropske unije; nedavanje informacija kao kršenje određenih obaveza sa istim efektom; pogrešna primjena sredstava u svrhe koje nisu one za koje su sredstva prvenstveno odobrena.

Zemlja korisnik će preduzeti sve adekvatne mjere za sprečavanje i borbu protiv aktivne i pasivne korupcije u svim fazama procedure nabavke ili procedure dodjele granta, kao i tokom implementacije korespondentnih ugovora.

Aktivna korupcija se definiše kao namjeran čin bilo kakvih obećanja ili davanja, direktno ili posredno, koristi bilo koje vrste službeniku lično ili za treću stranu, da djeluju ili se uzdrže od djelovanja u skladu sa svojom dužnosti ili povrijede vršenje svojih funkcija na način koji šteti ili će najvjerojatnije štetiti finansijskim interesima Evropskih zajednica.

Pasivna korupcija se definiše kao namjeran čin službenika koji, direktno ili posredno, traži ili prima korist bilo koje vrste lično ili za treću stranu, ili prihvati obećanje o takvoj koristi, da djeluje ili se uzdrži od djelovanja u skladu sa svojom dužnosti ili povrijedi vršenje svojih funkcija na način koji šteti ili će najvjerojatnije štetiti finansijskim sredstvima Evropskih zajednica.

Vlasti zemlje korisnika, uključujući osoblje odgovorno za implementaciju programa, će takođe preduzeti sve neophodne mjere predostrožnosti radi izbjegavanja bilo kakvog rizika od sukoba interesa, te odmah obavijestiti Komisiju o bilo kojem takvom sukobu interesa ili situaciji koja bi mogla da dovede do takvog sukoba.

6.5. Finansijske korekcije

Kako bi se osiguralo korištenje sredstava u skladu sa primjenjivim pravilima, u Hrvatskoj će Komisija primijeniti procedure sređivanja računa ili mehanizme finansijske korekcije u skladu sa Članom 53c (2) Finansijske regulative, te Okvirnim sporazumom koji je zaključen između Komisije i Hrvatske.

Finansijska korekcija može nastati nakon:

---

¹³ OJ L 371, 27.12.2006, p.1.

- (i) identifikacije određene nepravilnosti, uključujući prevaru; ili
- (ii) identifikacije slabosti ili nedostataka u upravljačkim i kontrolnim sistemima zemlje korisnika.

Ako Komisija utvrdi da je nastao trošak u okviru ovog programa na način koji narušava primjenjiva pravila, odlučiće o nivou iznosa koji će se isključiti iz sredstava Zajednice.

Obračun i pravljenje takvih korekcija, kao i povrat sredstava u vezi s tim, izvršiće Komisija slijedeći kriterije i procedure predviđene u IPA Pravilima za implementaciju.

7. MANJE REALOKACIJE SREDSTAVA

Ovlašteni službenik (AOD), ili službenik (AOSD), u skladu sa sub-delegiranim ovlaštenjima koja su mu dodijeljena od strane AOD, u skladu sa načelima zdravog finansijskog upravljanja, može izvršiti manje realokacije sredstava bez neophodne dopune odluke o finansiranju. U tom kontekstu, kumulativne realokacije koje ne prelaze 20% od ukupne vrijednosti namijenjene za program, sa limitom od 4 miliona EUR, neće se smatrati većim realokacijama, ako one ne utiču na prirodu i ciljeve programa. Odbor IPA će se informisati o gore navedenim realokacijama sredstava.

8. OGRANIČENE PRILAGODBE U IMPLEMENTACIJI PROGRAMA

Ograničene prilagodbe u implementaciji programa koje utiču na elemente nabrojane u Članu 90 Pravila za implementaciju Finansijske regulative, koje su indikativne prirode¹⁴, mogu se preduzeti od strane ovlaštenog službenika (AOD), ili službenika sa sub-delegiranim ovlaštenjima (AOSD), u skladu sa prijenosom ovlaštenja koja mu dodijeli AOD, te načelima zdravog finansijskog upravljanja bez neophodne dopune odluke o finansiranju.

---

¹⁴

Ovi osnovni elementi indikativne prirode su, za grantove, indikativni iznosi zahtjeva za ponude i, za nabavku, indikativan broj i vrsta predviđenih ugovora i indikativan vremenski rok za lansiranje procedura za nabavku.